

B9-0504/2022

21.11.2022

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

dėl gyvulininkystės ir stambiųjų plėšriųjų apsaugos Europoje
(2022/2952(RSP))

Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Daniel Buda, Alexander Bernhuber
PPE frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl gyvulininkystės ir stambiųjų plėšriųjų apsaugos Europoje
(2022/2952(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi yra daug sudėtingų veiksnių (klimato kaita, aukštas apsaugos statusas, didėjantis populiacijos skaičius), kurie daro žalingą poveikį mitybos grandinėms ir lemia laukinių gyvūnų migraciją, dėl kurios kyla naminių ir laukinių rūšių sambūvio konfliktai;
- B. kadangi teisėkūros veiksmai, pvz., Buveinių direktyva¹ ir tarptautinės koordinavimo pastangos, įskaitant Laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvenciją (Bernio konvenciją), padėjo atkurti stambiųjų plėšriųjų, įskaitant vilkų, populiacijas; kadangi stambiųjų plėšriųjų skaičius žemyninėje Europoje gerokai padidėjo: 2012–2016 m. jis padidėjo iki 8 000–9 000 Eurazijos lūšių, 15 000–16 000 rudųjų lokių ir 17 000 vilkų; kadangi šie skaičiai fiksuoti anksčiau nei prieš penkerius metus; kadangi Tarptautinė gamtos apsaugos sąjunga (IUCN) vilkus dėl žymaus jų populiacijos padidėjimo jau 2018 m. ES lygmeniu klasifikavo kaip nedidelį susirūpinimą keliančią rūšį;
- C. kadangi stambieji plėšrieji pasižymi dideliu judumu, o pavienės populiacijos gali išplisti didelėse geografinėse teritorijose įvairiose šalyse, tiek ES, tiek už jos ribų, dėl to gali susidaryti padėtis, kai tai pačiai populiacijai, kurios išsaugojimo būklė yra palanki, viename regione gali būti taikomos valdymo priemonės, o kaimyniniame regione ji vis dar bus klasifikuojama kaip reikalaujanti griežtos apsaugos, nepaisant to, kad jos išsaugojimo būklė yra tokia pati; ragina laikytis mokslu grindžiamo požiūrio, atsižvelgiant į visą populiaciją skirtingose valstybėse narėse;
- D. kadangi prijaukintiems gyvūnams, visų pirma laikomiems ganyklose ir besiganantiems atviruose plotuose, kyla pavojus dėl didėjančio stambiųjų plėšriųjų skaičiaus, ypač tiek kalnuotuose, tiek retai apgyvendintuose regionuose, kuriuose ganymas yra būtinas siekiant išsaugoti šias prioritėtines buveines, ir tankiau apgyvendintose kaimo vietovėse, kur vilkų buvimas gali daryti neigiamą poveikį darniam kaimo vietovių vystymuisi bei gyvenimo kokybei jose, tiek tradicinio žemės ūkio, tiek turizmo aspektais; kadangi tankiai apgyvendintose ir urbanizuotose vietovėse, kuriose yra nedaug didelių gamtos rezervatų, kyla didesnis pavojus prijaukintiems gyvūnams;
- E. kadangi dėl aplinkosaugos, žemės ūkio bei socialinių ir ekonominių iššūkių, susijusių su ganyklų priežiūra greta kurios nors rūšies didžiųjų plėšrūnų, vis dažniau atsisakoma tradicinių kalnų ganyklų ir pievų sistemų, o dėl to neišvengiamai atsiranda priešara tarp aplinkos apsaugos tikslų; kadangi 50 proc. visų avių žemyninėje Europoje gyvena šalia

---

¹ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

bent vienos rūšies didžiųjų plėšrūnų;

- F. kadangi įrodyta, kad prevencinės priemonės, kuriomis siekiama išvengti sambūvio konfliktų, nėra pakankamai veiksmingos, o dėl to didėja ūkininkų darbo ir neproporcingos sąnaudos ir daromas didelis poveikis kraštovaizdžiui; kadangi nacionaliniu lygmeniu reguliuojamos kompensacinės išmokos ES skiriasi ir jomis dažnai neatsižvelgiama į visą patirtą žalą, taip pat į nepataisomą daugelio vietinių veislių genetinio paveldo praradimą;
1. pabrėžia, kad ES turi sutelkti dėmesį į tinkamą biologinės įvairovės valdymą, siekdama subalansuoto visų rūšių ir ekosistemų vystymosi; atkreipia dėmesį į tai, kad, nors biologinės įvairovės politika pasiekta teigiamų rezultatų, susijusių su stambiųjų plėšriųjų rūšių atkūrimu ES, reikėtų pripažinti, kad didėjančios populiacijos kelia įvairių aplinkosaugos, žemės ūkio ir socialinių bei ekonominių problemų ir kad reikėtų imtis daugiau veiksmų, remiantis labiau regioniniu požiūriu pagal Buveinių direktyvos 2 straipsnio 3 dalį, siekiant veiksmingai atsižvelgti į šiuos kompromisus;
  2. pabrėžia, kad svarbu gerinti laukinės gyvūnijos sveikatos priežiūrą, kuri yra svarbi konkrečiu vilkų atveju dėl hibridizacijos su šunimis; ragina parengti standartizuotą hibridų nustatymo politiką ir laikytis skaidraus požiūrio, įskaitant tarpvalstybinį keitimąsi vilkų DNR mėginiais tarp mokslinių tyrimų institucijų; ragina Komisiją ir valstybes nares apsvaistyti poveikį, kurį stambiųjų plėšriųjų išpuoliai daro gyvūnų gerovei, įskaitant sužalojimus, nėštumo nutraukimą, sumažėjusį vaisingumą, gyvūnų ar ištisų bandų praradimą ir apsaugos šunų žūtį, taip pat žmonių gerovei, įskaitant pajamų praradimą ir didesnes darbo ir materialines sąnaudas, taip pat galimą sužalojimą ar pavojų gyvybei;
  3. palankiai vertina tai, kad punktas „Pasiūlymas dėl pakeitimų: Vilkų (*Canis lupus*) perkėlimas iš Konvencijos II priedo į III priedo sąrašą“ įtrauktas į Berno konvencijos nuolatinio komiteto 42-ojo posėdžio darbotvarkę; pabrėžia, kad vilkų išsaugojimo būklė visos Europos lygmeniu pateisina apsaugos statuso sušvelninimą, taigi ir siūlomo pakeitimo priėmimą;

Priemonės

4. ragina Komisiją ir valstybes nares pripažinti, kad dabartinėmis priemonėmis, įskaitant tvorą ir apsaugos šunis, nepasiekiami rezultatų tinkamai užkirsti kelią išpuoliams ir pasiekti darnų sambūvį; ragina įgyvendinant prevencines priemones ir apsvaistant išimtis atsižvelgti į atitinkamos vietovės ypatumus ir kitus vyraujančius esminius veiksnius, pavyzdžiui, turizmą; ragina Komisiją ir valstybes nares tais atvejais, kai stambiųjų plėšriųjų populiacijos didėja, pripažinti, kad svarbu plėtoti ir taikyti prižiūrimas kontrolės priemones pagal Buveinių direktyvą, remiantis moksliniais įrodymais;

Išsaugojimo būklės vertinimas ir tarpvalstybiniai valdymo planai

5. ragina Komisiją reguliariai vertinti pažangą, padarytą siekiant rūšių išsaugojimo būklės biogeografinių regionų ir (arba) visos ES populiacijų lygmeniu, siekiant įvertinti laukinių gyvūnų paplitimą remiantis moksliniais įrodymais ir individų mainais bei genų srautais tarp subpopuliacijų, atsižvelgiant į didelį tarpvalstybinį rūšių judumą, ir

nustatyti apsaugos statusą, kai tik bus pasiekta pageidaujama išsaugojimo būklė; ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam bendradarbiavimui ir tarpvalstybinių valdymo planų, kurie sutampa su biogeografiniais regionais ir (arba) populiacijos lygiu, rengimui; ragina Komisiją skirti lėšų biologinės įvairovės tyrimams, kuriais siekiama atnaujinti stambiųjų plėšriųjų pasiskirstymo ir tankumo žemėlapius; mano, kad, siekiant pateikti tikslius įverčius, šie tyrimai turėtų būti atliekami visoje Europoje, atsižvelgiant į didelį tų rūšių judumą; mano, kad tam tikruose biogeografiniuose regionuose, kuriuose stambieji plėšrieji yra vis dar griežtai saugomi, jų išsaugojimo būklė yra palanki; ragina atidžiai stebėti ES politiką dėl stambiųjų plėšriųjų, siekiant patenkinamai išspręsti palankios išsaugojimo būklės klausimą, remiantis realiais duomenimis, iš kurių matyti skirtingas stambiųjų plėšriųjų pasiskirstymo tankis skirtingose Europos dalyse; ragina Komisiją nedelsiant parengti vertinimo procedūrą, pagal kurią būtų galima pakeisti tam tikrų regionų populiacijų apsaugos statusą, kai tik bus pasiekta pageidaujama išsaugojimo būklė, kaip numatyta Buveinių direktyvos 19 straipsnyje;

Išimtys

6. ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai padėti regionams, susiduriantiems su didėjančiais sambūvio konfliktais, atsižvelgiant į tai, kad tiek laukinė gyvūnija, tiek gyvuliai patiria didelę žalą, kad šie regionai galėtų pasinaudoti Buveinių direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje jau suteiktu lankstumu; ragina šį straipsnį aiškinti ir taikyti atsižvelgiant į įvairovę visoje Europos Sąjungoje ir glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, regionais ir suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų užtikrintas valdymo metodas didesnių geografinių regionų lygmeniu ir (arba) populiacijų valstybėse narėse lygmeniu; ragina Komisiją paaiškinti galiojančias griežtos rūšių apsaugos gaires, susijusias su Buveinių direktyvos 12 ir 16 straipsniuose nustatytu įpareigojimų aiškinimu, atsižvelgiant į didėjančią stambiųjų plėšriųjų populiaciją ir augantį sambūvio konfliktų skaičių;
7. pabrėžia, kad gyvulininkystė turi būti įmanoma nereikalaujant neproporcingai brangių ir griežtesnių apsaugos priemonių, kurios neigiamai veikia ūkininkavimo kaimo vietovėse įgyvendinamumą; ragina Komisiją atlikti vis didėjančio stambiųjų plėšriųjų skaičiaus Europoje poveikio biologinei įvairovei, kaimo bendruomenėms ir kaimo turizmui, įskaitant kartų atsinaujinimą žemės ūkyje, vertinimą;

Ūkiai kalnuotose vietovėse

8. pabrėžia, kad klimato kaita, ekonomikos krizės ir plėšrūnų populiacijos pagausėjimas stambiaisiais plėšriaisiais daro didesnę poveikį gyvulininkystės ūkiams Alpių vietovėse; primena, kad kalnuotose vietovėse esantys ūkiai yra nedideli ir patiria didelių papildomų išlaidų, tačiau jie atlieka svarbų vaidmenį apsaugant kalnuotą kraštovaizdį ir išsaugant biologinę įvairovę nederlinguose regionuose; ten, kur dideli laukiniai žolėdžiai dingę arba dar nebuvo vėl įvežti, nes jie yra gamtos procesais pagrįsta ekonomiškai efektyvi priemonė, skirta užkirsti kelią klimato poveikiui, pvz., laukiniams gaisrams, ir jį sušvelninti; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal Buveinių direktyvą ypač verta išsaugoti tokias vietoves kaip *Nardus* pievos ant silicio substrato kalnuotose vietovėse, kuriose gausu rūšių, taip pat alpines ir subalpines kalkingas pievas; pažymi, kad pagrindinis šių teritorijų išsaugojimo veiksnys yra ekstensyvusis ganymas; pažymi,

kad dėl didėjančios vilkų populiacijos ir apsaugos priemonių neįgyvendinamumo ekstremalių topografinių sąlygų vietovėse, pvz., kalnuotose ir retai apgyvendintose vietovėse, palaiptamsiui atsisakoma ganymo; ragina Komisiją apsaugoti ir išsaugoti tradicinę žemės ūkio praktiką, pvz., ganyklinę gyvulininkystę, žemės ūkio ganymo modelį, UNESCO pripažintą sezoninio gyvūnų pervalymo praktiką ir ganykline gyvulininkystėje besiverčiančių ūkininkų gyvenimo būdą, imantis ryžtingų veiksmų ir priimančias konkrečias sprendimus; pripažįsta, kad kai kurie iš šių metodų gali būti įtraukti į siūlomą galimas žemės ūkio praktikas, finansuojamas pagal ekologines sistemas, sąrašą, dėl ko gali būti trikdomos laukinės gyvūnijos buveinės; ragina Komisiją sukurti būtinas ganymo apsaugos sąlygas tais atvejais, kai neįmanoma taikyti bandos apsaugos priemonių;

Stebėseną

9. pabrėžia, kad gera stebėseną yra pagrindinė sėkmingo stambųjų plėšriųjų populiacijos valdymo sąlyga, tačiau valstybės narės taiko skirtingus duomenų rinkimo ir stebėjimo metodus; ragina Komisiją ir valstybes narys suderinti moksliskai įrodytas stebėsenos metodikas visose valstybėse narėse ir stebėti stambųjų plėšriųjų populiacijas, atsižvelgiant į tarpvalstybinį aspektą, daugiausia dėmesio skiriant biogeografiniams regionams ir kiekvienos ekosistemos savybėms; ragina stebėsenos rezultatus nedelsiant ir skaidriai padaryti viešai prieinamus; be to, ragina Komisiją ir valstybes narys moksliskai nustatyti geriausias įmanomas priemones siekiant sumažinti plėšrūnų išpuolius prieš gyvulius ir jų daromą žalą, taip pat atlikti aktyvaus valdymo metodų įgyvendinimo poveikio vertinimą;

Finansavimas

10. ragina Komisiją ir valstybes narys, įgyvendinant Biologinės įvairovės strategiją iki 2030 m. ir Buveinių direktyvą, nustatyti tinkamas ir ilgalaikes finansavimo galimybes tiek pagal bendrą žemės ūkio politiką, tiek, visų pirma, už jos ribų, tinkamoms prevencinėms priemonėms ir adekvačioms kompensacijoms ūkininkams, siekiant užtikrinti stambųjų plėšriųjų ir tvarios gyvulininkystės sambūvį neapribojant bendrųjų ES bendros žemės ūkio politikos tikslų; ragina Komisiją pripažinti, kad dėl didėjančio stambųjų plėšriųjų išpuolių skaičiaus taip pat didėja prijaukintų gyvūnų apsaugai skiriami išteklių ir kompensacijos, o tai kelia pavojų, kad lėšos iš kaimo plėtros programų, kurios tradiciškai numatytos padėti pasiekti svarbius bendros žemės ūkio politikos tikslus, bus panaudotos rūšių išsaugojimui; mano, kad kompensacija, mokama gyvulių veisėjams po išpuolio, įvairiose valstybėse narėse skiriasi; laikosi nuomonės, kad ši kompensacija turėtų būti įtraukta į valstybės pagalbos išimčių sąrašą; prašo Komisijos apsvastyti galimybę panaikinti savo žemės ūkio gaires, kuriose stambųjų plėšriųjų padarytos žalos atlyginimas laikomas valstybės pagalba, nes gyvulių augintojų patirti nuostoliai nėra susiję su jų žemės ūkio veikla;

o

o o

11. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Komisijai.